

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 579/2024-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej AK Neuschlová, s.r.o., Dostojevského rad 5, Bratislava, proti postupu Mestský súd Bratislava II (predtým Okresného súdu Bratislava III) v konaní vedenom pod sp. zn. B3-38P/166/2017 a postupu Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 15CoP/7/2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu elektronickou formou 20. augusta 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitostí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu (predtým Okresného súdu Bratislava III) v konaní vedenom pod sp. zn. B3-38P/166/2017 (predtým vedenom pod sp. zn. 38P/166/2017, pričom pasívne legitimovaný subjekt označila samotná sťažovateľka s prihliadnutím na časové hľadisko a tzv. reformu súdnej mapy v Slovenskej republike) a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15CoP/7/2024. Súčasne navrhuje, aby ústavný súd prikázal krajskému súdu konať bez zbytočných prietáhov, priznal jej od označených porušovateľov práv primerané finančné zadost'učinenie v celkovej sume 20 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa návrhom podaným okresnému súdu 6. júla 2017 domáhala na čas do rozvodu manželstva úpravy výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu vrátane určenia vyživovacej povinnosti otca, ako aj nariadenia neodkladného opatrenia, ktoré okresný súd nariadil uznesením č. k. 38P/166/2017-28 zo 14. júla 2017 a maloleté dieťa zveril do osobnej starostlivosti sťažovateľky ako matky a otca zaviazal prispievať na bežnú výživu maloletého. Z príloh k ústavnej sťažnosti

je zrejmé, že manželstvo sťažovateľky bolo rozvedené rozsudkom okresného sudu č. k. 38P/130/2017-584 z 21. júna 2018, ktorý vo výroku o bežnom výživnom zmenil Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 20CoP/196/2018-1130 z 26. februára 2020, a to tak, že otec je na čas po rozvode manželstva povinný prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 800 eur.

3. V prejednávanej veci okresný súd rozhodol až rozsudkom č. k. 38P/166/2017-406 z 2. júla 2020, proti ktorému podala sťažovateľka 11. augusta 2020 odvolanie a Krajský súd v Bratislave v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 11CoP/272/2020 súdny spis 10. marca 2022 vrátil okresnému súdu ako predčasne predložený, pretože okresný súd nerozhodol o zvyšnej časti návrhu sťažovateľky, a to priznania bežného výživného v časti prevyšujúcej sumu určeného výživného vo výške 500 eur mesačne ani vo vzťahu k určeniu výživného na tvorbu úspor. Sťažovateľka opakovane (14. októbra 2022, 14. februára 2023 a 6. júna 2023, pozn.) žiadala okresný súd o rozhodnutie, avšak o zvyšnej časti uplatňovaných nárokov rozhodol až mestský súd dopĺňacím rozsudkom č. k. B3-38P/166/2017-479 z 13. septembra. 2023 a tieto zamietol. Proti tomuto rozsudku sťažovateľka podala 24. októbra 2023 odvolanie, o ktorom krajský súd v konaní vedenom pod spis. zn. 15CoP/7/2024 ku dňu podania ústavnej sťažnosti nerozhodol, a preto nie je o nárokoch sťažovateľky stále právoplatne rozhodnuté. Na podklade uvedeného a s dôrazom na predmet konania odôvodnila zásah do svojich práv, ako aj nároky uplatnené v petite ústavnej sťažnosti.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

5. Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 186/2010, I. ÚS 7/2023) a namietané porušenie označených práv sťažovateľky možno posudzovať spoločne.

II.1. K namietanému porušeniu označených práv postupom okresného súdu:

6. V súlade so svojou judikatúrou ústavný súd podčiarkuje jednu zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy, ktorá musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Tento názor vychádza zo skutočnosti, že táto ústavná sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 165/2021). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť v zásade odmietne ako zjavne

neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde (II. ÚS 104/2022, III. ÚS 107/2022, II. ÚS 282/2024)], pretože konanie o takej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou ESLP (rozsudky vo veciach Obluk v. Slovensko z 20. 6. 2006, sťažnosť č. 69484/01, body 61 až 65; Mazurek v. Slovensko z 3. 3. 2009, sťažnosť č. 16970/05).

7. Pokiaľ ide o namietané konanie mestského súdu (predtým okresného súdu), už z obsahu ústavnej sťažnosti je zrejmé, že v čase jej podania mestský súd v prejednávanej veci rozhodol a, reflektujúc spisovú značku odvolacieho konania, postúpil súdny spis na rozhodnutie o podanom odvolaní. Na účel náležitého poskytnutia ústavnoprávnej ochrany namietaným právam sťažovateľky ústavný súd vlastnou činnosťou zistil, že mestský súd na podklade predkladacej správy z 8. januára 2024 predložil súdny spis krajskému súdu, ktorému bol doručený 12. januára 2024. Ústavná sťažnosť bola ústavnému súdu doručená v čase, keď mestský súd už svojím postupom nemohol zasiahnuť do práv sťažovateľky, pretože o zvyšku uplatňovaných nárokov rozhodol a súdny spis predložil súdu druhej inštancie. Z označeného dôvodu ústavnú sťažnosť v tejto časti ústavný súd ako zjavne neopodstatnenú odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

II.2. K namietanému porušeniu označených práv postupom krajského súdu:

8. Ústavný súd opakovane pripomína, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie tohto základného práva (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). Ústavný súd poukazuje na právny názor vyslovený vo svojej doterajšej judikatúre, podľa ktorého ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (napr. I. ÚS 42/01, III. ÚS 59/05). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistí, že namietaný postup všeobecného súdu sa nevyznačuje takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavnú sťažnosť spravidla odmieta ako zjavne neopodstatnenú (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011, IV. ÚS 254/2021, II. ÚS 367/2024).

9. Predmetné je aj prípad sťažovateľky, keď celková dĺžka konania krajského súdu od predloženia súdneho spisu (12. január 2024, pozn.) ku dňu podania ústavnej sťažnosti predstavuje len niečo viac ako sedem mesiacov, a tak nedosahuje takú ústavne relevantnú intenzitu, aby bolo možné po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie konštatovať porušenie označených práv sťažovateľky. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky aj v časti namietajúcej postup krajského súdu odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

10. Ako *obiter dictum* ústavný súd upriamuje pozornosť aj na povahu odvolacieho konania, ktoré je v rámci civilného súdnictva koncipované ako konanie, keď odvolací súd nemusí vo veci nariadiť pojednávanie, čím zákonodarca sledoval práve rýchlosť, efektívnosť a hospodárnosť odvolacieho konania. Je na úvahe konkrétneho odvolacieho senátu, či rozhodne bez nariadenia pojednávania. Ak odvolací senát rozhoduje o odvolaní bez nariadenia pojednávania, nemožno časový úsek v danej situácii od podania odvolania do konečného rozhodnutia súdu druhej inštancie označiť

ako „nečinnosť“. Je nutné prihliadnuť na časový rámec, ktorý je potrebný na oboznámenie sa s obsahom súdneho spisu, procesným postupom súdu prvej inštancie, dôvodmi odvolania a vyjadreniami strán sporu. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že skutočnosť, že súd nevykonáva žiadne úkony, nemusí nevyhnutne znamenať, že nekoná a vecou sa nezaobrá (pozri aj III. ÚS 106/2018, I. ÚS 123/2021).

11. Z dôvodu odmietnutia ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia označených práv.

12. V závere ústavný súd poznamenáva, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej [§ 55 písm. a) zákona o ústavnom súde], a preto nie je vylúčené, aby v prípade pretrvávajúcej nečinnosti označených všeobecných súdov v napadnutých konaniach sťažovateľka podala svoju ústavnú sťažnosť opakovane.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. októbra 2024

Miloš Maďar
predseda senátu